

5
Ministerstwo Skatbr
Wojskowych

Warszawa dnia 11 marca 1920r.

Oddział II Sztabu

L. 4995 /20/II

O d p i s

Tymczasowe przepisy o kontroli
granicznej i współdziałaniu
organów kontrolnych i Strzelców
Granicznych w Wojskowej służbie
informacyjnej.

Do

Dowództwa Strzelców Granicznych

Całość służby ochronnej na granicy obejmuje:

I/ Militarne zabezpieczenie granic.

2/ Kontrolę ruchu passantów i towarów przez granicę państwową t j. służbę kontroli politycznej, cłowej i zwyczajną służbę bezpieczeństwa, czyli tak zwanej kontroli granicznej.

Władzami normującymi organizację o sposób wykonywania służby ochronnej na granicy Państwa są: Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich / w czasie wojny/ M.S. Wojsk. M. Spr. Wewnętrznych i Ministerstwo Skarbu

Militarne zabezpieczanie granic Państwa należy do kompetencji Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich i Ministerstwa Spraw Wojsk. , które ze stanowiska najwyższych interesów i bezpieczeństwa Państwa wydają tak w czasie pokoju jak i na wypadek mobilizacji, lub wojny odpowiednie zarządzenie natury militarnej.

Kontrola graniczna dzieli się na:

- a/ Kontrolę polityczną i służbę bezpieczeństwa
- b/ kontrolę cłową
- c/ kontrolę aprowizacyjną

II Zasa-
dy o- w których znajdują się organa kontroli granicznej / jako rewizyjne ,komory
gólne.

celnej, urzędy aprowizacyjne, posterunki wojskowej żandarmerji lub policji
Państwowej. Po za temi lpunktami obowiązuje,

Lusk 4

aż do odwołania zakaz dowolnego przekraczania granicy nawet osobom posiadającym wszelkie legitymacje

Spis tych punktów ogłasza urządzenie M.S.Wojsk. po uprzednim porozumieniu się z interesowanymi Ministerstwami w organach urzędowych i pismach codziennych.

Wnioski na otwarcie pewnych punktów przejściowych na granicy przekładają M.S. Wewnętrznych Starostowie granicznych powiatów, uzasadniając konieczność otwarcia tych punktów względami komunikacyjnymi i społeczno-gospodarszemi ludności powiatów granicznych. Otwarcie punktów granicznych uzależnione może być od umów, jakie Państwo Polskie zawrze z Państwami granicznymi z Polską. Strzelcy Graniczni oddziały wojskowe, żandarmerja obowiązane są bezwzględnie nikogo przez granicę nie przepuszczać, ani z jednej, ani z drugiej strony, lecz każdego kto zechce przekraczać granicę, skierować do najbliższego punktu przepustkowego.

W punktach granicznych decyzję, kto ma lub też niema prawa przekroczenia granicy powziąć mają organa kontroli politycznej i służby bezpieczeństwa, o ile ze strony władz wojskowych nie zostaną podniesione żadne wątpliwości. Stanowienie o tem czy przedmioty i towary wywożone mogą być przepuszczane przez granicę zależy wyłącznie będzie od władz cywilnych. t.j. kontroli cłowej i aprowizacyjnej /Ministerstwo Skarbu i Aproprowizacji/ Organ wojskowe kontroli cłowej i aprowizacyjnej mogą być używane tylko przez wyżej wspomniane władze, jako organa asystencyjne /w wypadkach rewizji, zresztowanie i t.d./

W punktach przepustkowych granicznych istnieją: A. Komisarjaty Policji Państwowej na większych i ważniejszych punktach granicznych, ustanowionych przy węzłach kolejowych i końcowych stacjach kolejowych granicznych.

B. Posterunki Policji Państwowej na mniejszych punktach przepustkowych granicznych.

Organami granicznej kontroli politycznej są organy bezpieczeństwa M:S.

Wewn. t.l. Policja Państwowa

Na terenie b. dzielnicy Pruskiej organa żand. kraj. do czasu przemianowa-
nia jej na Policję Państwową.

X Z uwagi na obecny stan wojenny zastrzegają sobie władze wojskowe kontrolę
ruchu passantów ze stanowiska interesów wojskowych. W tym celu ogólną
kontrolę służby obojonej granicznej zajmą się oddziały II D.O.Gen. przez
odpowiednie rozmieszczenie E.O.J. które dla wykonania tej kontroli, gdzie
interesy wojskowe tego będą wymagały przydziela do Komisarjatów i poster-
runków Policji organy władz wojskowych w charakterze organów asystencyj-
nych. Organom tym przysługiwać będzie prawo asystowania władzom Policji
przy wykonywaniu kontroli dokumentów podróży passantów przy specjalnym uw-
względnieniu i wyłącznym wykonywaniu kontroli osób wojskowych w szczegól-
ności przełaczających granicę za dokumentami wojskowymi. Organa wojskowe
nie kontrolują dokumentów osób cywilnych i nie zatrzymują ich bezpośrednio
w wypadkach zaś kiedy na zasadzie inwizacji uprzedniej lub uzasadnione-
go podejrzenia uważają to za potrzebne, zwracają się o współdziałanie wła-
dz Policji, które zgodnie z otrzymanymi instrukcjami winny zadanio za-
dość uczynić. Obowiązkiem tych organów wojskowych jest utrzymywanie ścis-
łej łączności z organami cywilnymi służby bezpieczeństwa i umiejętną a ta-
ktowną współpracą.

Oddziały II D.O.G. oznaczają kontroli które E.O.J. jaki odcinek podlega,
oraz na których punktach granicznych przepustkowych odpowiednie do nich
ważności koniecznym jest w czasie wojny utrzymanie ofic. inform. lub
żandarm. oraz wogóle asystujących organom policyjnym żandarmów wojskowych
Oficerowie ci i żandarmi w zakresie swej służby kontrolnej informacyjnej
na granicy podlegają oddziałom II D.O.Gen.

Kontrolę cłową wykonywują organy skarbowe t.j. utrż urzędy i posterunki
cłowe Skarbu N.

Boorn
Luran.

5

Kontrolę aprowizacyjną należy do kompetencji organów M. Apropowizacji i Starostw. Kierują się przy wykonaniu swej służby instrukcjami swoich władz przełożonych. W razie wyniku na miejscu sporu kompetencyjnego rozstrzyga organ kontroli politycznej i służby bezpieczeństwa o ile przedmiot sporu dotyczy interesów wojskowych rozstrzygają władze wojskowe. O zatargach kompetencyjnych meldować należy bezwzględnie swoim przełożonym /Organy wojskowe Oddziałom II D.O.Gen./

III.

Współdziałanie
Oddziałów Strzelców Granicznych z Państw. organów kontrolnych z władzami wojskowymi w zakresie militarnej służby ochrony granic i wojsk służby informacyjnej /wywiadowczej/

Tak organy bezpieczeństwa jak i Strzelcy Graniczni obok swoich specjalnych właściwych zadań obowiązane są współdziałać w wykonaniu militarnej służby ochronnej kontrolnej i informacyjnej.

Zadania tej służby są następujące.

A/kontrola nad osobami przekraczającymi granicę Państwa w celu zatamowania napływu elementów szkodliwych, rozstrajających wewnętrznych porządek i spokój, szpiegów i komfidentów Państw nieprzyjacielskich / w zakresie służby informacyjno defenzywnej/

b/zbieranie i wykorzystywanie dla celów armji wiadomości dotyczących militarnych zmian i ruchów sąsiedniego granicznego Państwa w zakresie wywiadu wojskowego /ofensywnego/

c/ zwracanie uwagi na wszelkie związane z bezpieczeństwem publicznym i militarnym sprawy.

Zabrane ważne informacje natury wojskowej i politycznej winny tak cywilne władze kontrolne jak Państw. i Dowództwa Strzelców Granicznych. Oddziały II D.O.Gen. szczególnie zaś i pilne meldunki telegraficzne nawet z pominięciem drogi służbowej wprost M.S. Wojsk. Oddział II. Z chwilą objęcia służby kontroli gran. przez Policję Państw. M.S. Wewn. upoważni swoje

Przem.
Kur

organy kontrolne do zastósowania się tych organów do niniejszej instrukcji z tem, i o treści meldunków i korespondencji prowadzonej z władzami wojskowymi organy policyjne informować będą swoje przełożone ~~władze~~ administracyjno polityczne. Wyższe władze wojskowe od D.O.Gen powczawszy, mają prawo zwracać się do organów kontrolnych policji Państwowej na granicy swego terytorjum z żądaniami i poleceniami dotyczącymi militarnej służby ochronnej tak za pośrednictwem ich przełożonych władz jakoteż wprost /bezpośrednio/ pilnych oraz ewent. zachowania tajemnicy wojskowej wymagających wypadkach. Organy Policji Państwowej otrzymują instrukcję by bez odwoływania się do ich władz przełożonych żądania te i polecenia wykonać, p przesyłając następnie władzy przełożonej raport o ich treści i wykonaniu. D.O.Gen. i Oddziały II B.G.D. jednocześnie powiadamiać o tem województwa względnie Okręg Komendy P.P.

Podobnie: ofic. informac. i żandarmi przydzieleni na czas stanu wojennego do Komisarjatów i posterunków kontrolnych z ramienia władz wojskowych mają prawo udziału w wykonywaniu kontroli ruchu osobowego, dokumentów paszportowych, ^{przeprustek} oraz bagażu ze stanowiska kontroli policyjnej politycznej oraz prawo żądać od organów kontrolnych policyjnych rewizji, sekwestru, przytrzymania lub aresztu. W Wyjątkowych wypadkach, o ile wykonaniu ich zagrażałoby interesom służby bezpieczeństwa publicznego i przynosiłoby szkodę służbie celno skarbowej winien posterunek lub urząd cłowy natychmiast zwrócić się z przedstawieniem do odnośnego D.O.Gen.

Dowódcy D.O.Gen. / Szefowie Sztabu Gen./ Szefowie Oddz. II D.O.Gen. mają prawo na terytorjum swego okręgu, żądać od cywilnych władz kontrolnych informacji o stanie służby kontrolnej na granicy, tak na miejscu w punktach kontrolnych jak i za pośrednictwem urzędowej korespondencji oraz omawiać sprawę tyczącą tej służby ze stanowiska służby ochronnej.

W interesie służby ochronnej kontrolnej na granicy leży, aby tak Dowództwo Strzelców Granicznych Oddz. II D.O.Gen. zandamnerji wojsk. Policji Państw. Starostwa pogram. urzędy cłowe Dyr. Okr. Skarbowego oraz nadgranicznych państw. Władze leśne utrzymywały ze sobą jak najściślejsze kontakty. poda-

Boc.
Kur.

5
wały sobie nawzajemnie spostrzeżenia w sprawach dotyczących wojsk. służby granicznej, postępowały zgodnie określając wzajemnie obowiązujący sposób postępowania oraz przedkładając ^{swym} b. przełożonym władzom przyjęte normy postępowania do zatwierdzenia lub wprowadzenia ich w życie ^{formu} gólnie obowiązującej instrukcji.

Władzę Wojsk. mającą prawo w czasie wojny nadać funkcje takiej specjalnej instrukcji w zakresie spraw ~~z~~ granicznych natury wojskowej jest D.O.Gen. Organy kontroli politycznej cłowej w zakresie swej służby są niezależne od siebie, ich stosunek wzajemny oparty jest jedynie na współdziałaniu i wzajemnym porozumieniu się. Kontrola tak jednych jak i drugich organów spełniają ^{nie} ich czynności służbowych należy do ~~tych~~ ich właściwych władz przełożonych.

IV. Kontrola do kumentów paszportowych i przepustek. Kontrola polityczna passantów opiera się w pierwszym rzędzie na kontroli dokumentów t.j. dowodów osobistych paszportów zagranicznych i przepustek. Sposób kontroli osób i dokumentów formują specjalne instrukcje M.S. Spraw Wewn. Wszyscy podróżni bez różnicy przynależności Państwowej winni przedstawić pogranicznym władzom przy przejeździe granicy dowody osobiste / paszporty z fotografią/. Przy kontroli paszportów należy baczną zwrócić uwagę na stwierdzenie identyczności osoby właściciela dowodu osobistego z fotografią na nim zamieszczoną, nazwiska i imię oraz opisu osoby, skontrolować czas ważności paszportu, ważność wizy Polskiej i wiz obcych Państw na paszportach cudzoziemców. Nadto przy wyjeździe, czy nie przekroczył czasu ważności wizy placówki polskiej względnie czy uzyskał w kraju zezwolenie na przedłużenie pobytu wreszcie, czy uczynił zadość obowiązkowi meldunkowemu. Oprócz ~~st~~ stwierdzenia osobistości jest obowiązkiem organów kontroli politycznej żądać przedłożenia w celach kontroli przewożonych przez granicę druków i listów. W wypadkach gdzie zachodzi podejrzenie, iż pisma, druki, papiery, służą dla celu wrogiej i szkodliwej nam agitacji lub dotyczą uprawiania szpiegostwa na rzecz Państw obcych, należy papiery zakwestjonowane przesłać do biur Dozoru Poczтового M.S. W. w Warszawie

Sprawozdanie

lub cenzury wojskowej przy oddziale II D.O.G. Kurjerzy i przedstawiciele dyplomatyczni Państw zaprzyjaźnionych i neutralnych oraz tych, z którymi Polska zawiązała stosunki dyplomatyczne i udzieliła swej akredytywy mogą przekraczać granicę, nawet w wypadkach zupełnego zamknięcia granicy. Bagaż i poczta tych kurjerów i przedstawicieli dyplomatycznych jak wogóle poczta kurjerska i dyplomatyczna, opieczętowana pieczęcią Państwową lub akredytowanych Rzecz. Pospł. Polskiej ~~przedstawicielstw~~ przedstawicielstw obcych nie podlega kontroli. Zspecjalnym ulg w przekraczaniu granic Państwa korzystają jeńcy, uchodźcy i robotnicy podróżujący na zasadzie dokumentów; wystawionych przez Państw. Urząd do Spraw powrotu JUR jako też robotnicy, wyjeżdżający sezonowo n.p. do Francji co do której zobowiązują specjalne punkty rozp. paszportowego, wydanego przez M.S. Wojsk w porozumieniu z Min. Pracy i O.S. Kontrola dokumentów oraz kontrola cłowa winna się odbywać zasadniczo w halach rewizyjnych i komorach celnych.

Wjazd i wyjazd względnie przekraczanie granicy winny tak być urządzone i służba kontrolna tak zorganizowana by z passantów uchylić się przed nią nie mógł nikt.

Tak paszporty jak i przepustki przekraczających granicę muszą bezwzględnie być odstępłowane pieczęcią organu kontroli Policzyjno-politycznej dla zaznaczenia i sprawozdania o dokonanej kontroli. Pieczęć ta określająca kierunek podróży / przyjazd, wyjazd, data i miejsce przepustkowe uprawnia do swobodnego przekraczania granicy. Komisarjaty i posterunki kontroli granicznej założą na to księgi i kartoteki inwigilacyjne, i prowadzić będą ścisłą ewidencję osób podejrzanych o szpiegostwo, przemytnictwo wywóz złota i srebra i drogich kamieni, oraz poszukiwanych przez Sądy i władze bezpieczeństwa osób. Materiał ten winien być dostarczony przez Dztwa Zandarmerji, Sądy i oddziały informacyjne i Policję Państwową w formie gazet śledczych Policyjnych rozkazów bezpieczeństwa doniesień dezercyjnych, listów gończych i doniesień inwigilacyjnych.

Sprawozdanie

V. Specjalne zadania służby inf. na granicy.

Za specjalnych zadań służby inf. organów inf. wojskowych i komendań granicznych posterunków kontrolnych oraz Dztw Strzelców Granicznych wymienia się:

Wyśledzenie i ewidencja ściśle poufna osób, nadających się na użycie jako wywiadowcy i informatorzy.

2. Ściśle poufna ewid., własnych wywiadców wojsk. i baczna kontr. i ewidencja ich w czasie pobytu także w kraju.

3. Niezwłocznie i bezpośrednio komunikowanie oddziałowi II dD.O. Gnu. poczynionych w terenie granicznym ważnych spostrzeżeń własnych i uzyskanych informacji natury wojsko-wej / należy ostrożnie w sposób nie nasuwający podejrzeń pytać podróżnych, woźniców, kupców, robotników leśnych, majątkowych i t.d.

4. Znajomość dokładna wszystkich punktów przejściowych i dróg przemysłowych danych rejonów i odcinków nawiązanie znajomości z ludnością, mieszkającą na pograniczu lub tam zatrudnioną z osobami, które często dla celów zarobkowych lub zawodowych odają się na drugą stronę granicy, a dalej znajomość osób, pełniących służbę kontrolną po drugiej stronie jak żołnierze i straż granicznej Państwa sąsiedniego urzędników celnych i straż skarbowej. Sposobu służby granicznej sąsiadów, znajomość ich siły liczebnej i środków którymi rozporządzają.

5. Inwigilacja i baczna obserwacja obywateli własnych podejrzanych o szpiegostwo i t.d. oraz sumienne wykonanie kontroli nad obywatelami, na których ciąży podejrzenie o szpiegostwo lub którzy pełnią rolę agentów, emisariuszy i t.p. wreszcie nad dezertarami przy czym zwracać uwagę należy, czy ludzie ci nie rozdzielają pieniędzy broni, amunicji, środków wybuchowych, nie przewożą pism tajnych i ulotnych które następnie między zaufanych kolportują i.t.p. następnie czy osoby te nie podają fałszywego zawodu., nie używają ubrań które ich wygląd ma zmienić, czy nie chodzą gołębi pocztowych, nie starają się nawiązać znajomości ze służbą graniczną i

personelem wojskowym Dowództw, czy w stosunku do swojego stanu zawodo-
wego i zewnętrznego wyglądu nie posiadają większych pieniędzy i.t.p.
W wykonaniu tej służby należy wymagać od komendantów posterunków jak
i organów im podległych zaufania inteligencji, poczucia obowiązków,
sprytu i zmysłu orjentacyjnego, dar obserwacji i cnoty milczenia, pa-
mięci i niezwykłej czujności i oka, wszelkie przejawy życia na granicy
zalety te należy wykształcić^w sobie przez ćwiczenia jako też wynikać ze
one winny ze znajomości ludzi. Należy wymagać od pełniących i wtajemni-
czonych w tę służbę bezwzględnego i sumiennego przestrzegania tajemnicy
służbowej w sprawach organizacji i treści służby, wywiadów, raportów,
meldunku i przebiegu prowadzonych badań. Przytem przestrzega się pod
osobistą odpowiedzialnością przed nieuzasadnionymi podejrzeniami w
następstwie przed nieuprawnionym, bezprawnym wkraczaniem przeciwko nie-
winnym: Patrolowania na granicy w obrębie odcinka Dztwa Strz. Gran. w
całach kontroli dozwolonym jest tylko oficerom Oddz. II którzy na żąda-
nie mają wylegitymować się rozkazem Oddz. II podpisanem przez Szefa
Oddz. lub szefa Sztabu. Wysyłanie wywiadowców i nieoficerów dozwolone
jest jedynie za wabszednim uzyskanie zgody Dcy odcinka Strzelców Gran
pryczem termin i porę wywiadu kontrolnego nznacza szef Oddz. II
względnie ekspozytury O.J. Celem patrolowania na granicy zielonej żand.
policji, posterunków wywiadowczych lub organów skarbowych nie może być
zasadzenie się na przemytników lub kontrahandę. W razie jeżeli jeden z
wymienionych organów lub urzędników wiadomem byłoby zamierzone prze-
prawienie kontrabandy, powiadamiać o tem najbliższy posterunek Strz.
Gran. Wywiadowcy Oddz. II mogą przekraczać granicę poza punktami prze-
puszkowemi w jedną i w drugą stronę na każdym miejscu pod następującemi
warunkami: wywiadowca otrzymuje od szefa oddziału II lub kierownika E.
O.J. przepustkę zaopatrzoną pieczęcią i podpisem oficera inform. /Szefa/
w zaklejonej kopercie. Wzór załącza się. Przed przekroczeniem granicy
wywiadowca obowiązany jest zgłosić się u komendanta odnośnego odcinka
Dztwa Strz. Gran. /lub Dcy oddz. wijsk. polic. żandarm./ w obrębie któ-
rego granicę przejść zamierza /któremu oddaje przepustkę. Komendant po-

sterunku kontroluje przepustkę, stwierdza ważność jej i identyczność wywiadowcy, poczem albo uprzedza się patrolujących żołnierzy, albo odsyła go wraz z przepustką przez siebie w towarzystwie żołnierza do punktu przejścia linii granicznej. Przy przekraczaniu granicy należy przepustkę od wywiadowcy odebrać wpisać datę przejścia granicy i odesłać jak najprędzej Oddz. inf. który przepustkę ową wystawił. Wywiadowcom należy zapewnić opiekę i pomoc. Przekraczające od strony Państwa sąsiedniego granicę osoby, podające się za wywiadowców, należy przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności w towarzystwie żołnierza lub oficera niezwłocznie odstawić do Dztwa do którego pragną być doprowadzeni lub do najbliższego Oddz. inf. do dalszego zarządzenia. Osobom cywilnym które usiłują od strony Państwa sąsiedniego przekroczyć granicę po za dozwolonymi granicznymi punktami przepustkowymi należy przejść jej zabronić przepisaniem instrukcjami Dztwa Strzel. Gran. środkami nie możliwości. Dezerterów Wojskowych odstawić do posterunku Policji, która po przesłuchaniu i spisaniu protokołu odeśle ich do oddz. inf. które postąpią z nimi w myśl obowiązujących rozkazów wskazówek M.S.W. w czasie pokoju rozstrzygać będą o dalszym postępowaniu z nimi komendy pol. znajdujące się w śiedzibie D.O.Gen. w porozumieniu z Odd. G.O.Gen: Strzelców Granicznych nie przysługuje prawo badania dokumentów paszportowych lub przepustkowych osób przybywających z zagranicy lub usiłujących poza zaznaczonymi punktami przejściowymi przekroczyć granicę Państwa. Osoby te bez względu na posiadane przepustki lub paszporty mają być skierowane do granicznych posterunków Policji. Podobnie nie podlega orzeczeniu posterunków jak i Dowódców odcinka Strz. Gran. czy jakie towary z jednej lub z drugiej strony mogą wwożone lub wywożone przez granicę. Ruch towarowy odbywać się może jedynie i wyłącznie tylko w tych punktach kontrolnych gdzie znajdują się urzędy i posterunki cłowe. O ile transport towarów przekracza granicę w ~~innych punkach~~ innym punkcie za zezwoleniem kompetentnych władz Dca odcinka wystawia w danym miejscu swój posterunek a po zgrupowaniu towaru, odsyła go do urzędu cłowe-

go / na komorę celną/ W wypadkach takich powiadamia Dca odcinka najbliższy posterunek graniczny Policji który wysyła organ w celu kontroli osób ,towarzyszących transportowi towaru /szczególnie w wyjątkowych wypadkach może też powiadomiony o transporcie towaru Urząd gż. wysłać swoje organa dla kontroli lub przeprowadzenia ocenia na miejscu/.

W tych odcinkach granicznych, gdzie granica została przeprowadzona przez miejscowości zamieszkałe lub gdzie przecina grunta łąki, lasy należące do właścicieli , obywateli Państwa Polskiego lub sąsiedniego, tak że grunta tego samego właściciela znajdują się na obu stronach granicy mają też Dcy odcinków wojsk Strz. Gran. mieszkańcom wsi i osad leżących w obrębie 2-3 km. pasa granicznego na zasadzie przepustki granicznej, wydanej przez Starostwo z potwierdzeniem ,iż przekroczenie granicy poza punktami przepustkowymi jest ze względów gospodarczych i majątkowych konieczne, zezwolić wyjątkowo na przechodzenie granicy w obydwu kierunkach, ściśle oznaczonym miejscu, które^wów znajduje się posterunek Strz. Gran. Osoby otrzymujące z Strony Starostwa takie przepustki uzyskują od Dcy odcinka specjalną wizę. W wydaniu takiej przepustki zezwolenia Starostwa winien być powiadomiony najbliższy posterunek kontr. gr. Dow. zaś odcinka Strz. Gran. uprzedzić i odpowiednio pouczyć posterunek /żołnierzy/, u którego przechodzący się zgłasza.

Wszelkie /automobile/ samochody, przejeżdżające przez granicę w tę lub przeciwną stronę należy traktować jako osoby przekraczające granicę. Przejazd samochodów dozwolony jest zatem tylko w punktach przejściowych granicznych gdzie obowiązane są zatrzymać się, a osoby w nich znajdujące się w sposób prawidłowy wylegitymować się. W celu przeszkodzenia swobodnego przejazdu przez granicę należy drogi i gościńce zamknąć rampami lub ustawić łatwo usuwalne przeszkody, które w nocy powinny być oznaczone światłem /latarnią/. W razie pojawienia się nad granicą aeroplanu lub balonu wogóle, a w ogólności nie noszących znaków Państwowych Polskich, meldują o tem natychmiast w drodze telegraf. lub telegram. posterunkin kontrolne lub placówki Strz. Granicznych.

Oddziały II D.O.Gen. śledzą uważnie lot ich awozując dla utrzymania kontroli obserwacji, następne Dow. i posterunki. W razie wylądowanie samolotu lub balonu bezwzględnie na miejsce gdzie ono nastąpiło podlegają podróżujący niemi obowiązkowi wylegitymowania się. Jeżeli legitymacje są dostateczne należy podróżującym zapewnić pomoc i opiekę. Jeżeli legitymacje osób podróżujących w aparatach lotniczych są niedostateczne lub budzą podejrzenia, należy znajdujące się w aparacie mapy, plany, aparaty fotograficzne, wraz z płytami papieru i dokumenty wziąć w depozyt, aparat lotniczy przekazać władzy wojskowej, podróżujących zaś odstawić do wylegitymowania się do Oddz. II D.O.Gen. w czasie pokoju do władzy politycznej w siedzibie D.O.Gen. która po porozumieniu się z D.O. Gen wyda stosowne zarządzenia.

U w a g a: W pobliżu upadających balonów ostrożnie ze sprzętem i papierami osoby należące do personelu kolejowego i ambulansów pocztowych, konwojanci poczty w granicznych punktach wymiany poczty nie powinny być w czasie wykonania tych czynności służbowych nie potrzebnie dla względów fotograficznych przez organy kontrolne przetrzymywane.

Wice Minister

/-/ Sosnkowski

Generał-Pporucznik

Za zgodność:

P.O. Szefa Oddz.

D.K. Polakiewicz

kapitan.

Za zgodność:

P.O. Naczelnika Oddz. Kontroli

K o n t r o l i . K . S .

U.S.
Urząd Celny
w Młodziejowie
dn. 20 maja 1920 r.
nr. 21

odpis
poufne.

Do
Dowódcy VI. Szwadronu II. pułku
Strazy Granicznej.

Z powodu wypadków nie zatrzymywania się samochodów przed Urzędem Celnym, obecnie zarządzane jest zaszywanie łańcucha na cały czas nie tylko po zamknięciu czynności Urzędu Celnego, ale i podczas godzin służbowych.

Oprócz tego bywają wypadki, że poza godzinami służbowymi, policja przysyła do mnie o przepuszczeniu różnych osób. Oczekując uniknięcia nadal podobnego rodzaju nieprawidłowości, uprzejmie proszę p. Dowódcę VI. Szwadronu o zarządzenie aby strzelcy graniczni nie przychodzili z podobnego rodzaju poleceniami, otrzymanymi od policji i pożądanem byłoby, żeby policja nie zwracała się do mnie z takimi prośbami.

Oprócz tego dochodziły do mnie wiadomości, że w nie urzędowe godziny, policja przepuszczała bez wiadomości Urzędu Celnego, różne osobistości, lecz udowodnić tego nie mogę.

Kierownik Urzędu Celnego

Za zgodność:
p.o. Nacz. Oddz. Kontroli

/-/ Podpis nieczytelny.

Kapitan K.S.

odpis.

R O Z K A Z

Do

Dowódcy VI-go Szwadronu

II-go pułku Straży Granicznej

w Czeladzi.

Z chwilą wręczenia niniejszego rozkazu, cała służbę na oddziale podległym dotychczas Panu, przejmuje porucznik Zakrzewski. Należy niezwłocznie oddać służbę i zameldować o wykonaniu niniejszego rozkazu.

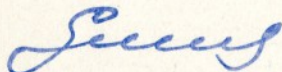
Dowódca Strzelców Granicznych

/-/ ZANIEWSKI

P u ł k o w n i k.

Za zgodność:

p.o.Nacz.Oddz.Kontroli

K a p i t a n. K.S.

O d p i s.

Załącznik Nr. 6.

R O Z K A Z.

Do

Dowódcy Wartowni

w N. N.

Dowódca Wartowni odda oddawcy niniejszego rozkazu.....
.....natychmiast całą służbę.

Po przeprowadzonej zmianie pozostaje oddający Dowództwo Wartowni wraz ze swymi ludźmi na Wartowni.

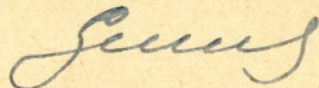
Aż do dalszych rozkazów pod osobistą odpowiedzialnością dotychczasowych Dowódców nikomu z dotychczasowej warty poza obręb Wartowni oddać się nie wolno.

Do zarządzeń przydzielonych śandarnów należy się stosować.

Szczególne dalsze rozkazy co do oddania całego inwentarza będą wydane.

Należy przekazać do użytku ozasowego wszystkie konie wierzchowe i taborowe i te rzeczy, które do wykonania służby okażą się potrzebne.

Za zgodność:
Kierown. Oddz. III Kontr.

Kapitan K.S.

Dowódca Strzelców Granicznych

/-/ ZANIEWSKI,

Poruchownik.

Załącznik Nr.5.

R O Z K A Z.

Do
Porucznika Z a k r z e w s k i e g o
Dowódcy 6 szwadronu 9-go pułku
Strzelców Granicznych.
w B ę d z i n i e.

Będzin, dnia 19 maja 1920 r. godz. 22.m.5.

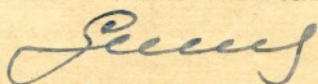
Należy natychmiast zarządzić pogotowie Szwadronu. Szwadron odmaszeruje o godz. 21-ej 30m. w kierunku na:
Czeladź - 1 oficer, 2 żandarmów, 25-ciu ludzi.
Milewice - 1 podoficer, 1 żandarmⁿ 11 ludzi.
Sosnowiec - 2 żandarmów, 1 podchorąży, 11 ludzi.
Radocha - 1 podoficer, 1 żandarm 9 ludzi.
Modrzejów - 1 podchorąży, 2 żandarmów, 16 ludzi.
Z chwilą przybycia na wartownie Strzelców Granicznych, cała służba przechodzi granicę najstarszego z przybyłych, który przyjmuje zaraz służbę na wartowni i zarządza zmianę posterunku, najstarszy rangą z oddających służbę pozostaje wraz ze swoimi ludźmi, aż do dalszych zarządzeń na wartowni. Pod osobistą odpowiedzialnością najstarszego z dalszych wartowni, nie wolno żadnemu z oddających służbę wartowni opuścić. Dowódca szwadronu odbierze cały tabor i wszystkie konie wierzchowe z całym rzędem. Przydzieleni do poszczególnych wartowni żandarmi, mają za obowiązek przypilnować, by wszystkie zarządzenia niniejsze, były jaknajściślej wykonane.

Dowódca Strzelców Granicznych

/-/ ZANIEWSKI,

Pułkownik.

Za zgodność:
Kierown. Oddz. III Kontr.

Kapitan K.S.

Wykaz szeregowych i przemytników zabitych i rannych
w 6 szw, 2p. S. G. od dn. I. XII-1919 r. do 20. V-1920 r.

Imię i nazwisko	Na jakim odcinku	Przez kogo	Raniony czy zabity
strz. Cecot teofil	Milowice	Tajn. pol. niem	raniony
,, Spyra	--	żołnierza niem	,,
,, Cieślik Andrzej	--	tajn. agenta niem.	zabity
Tajny agent niem.	--	strz. Natońskiego	,,
Przem. Sztamberg Jozef	Most. Szop.	,, Raka Stan.	raniony
,, Winder Wiktor.	Czeladź	,, Bartniczuka	,,
,, Sochanek st.	Bobrowniki	,, Gaweckiego	,,
,, Bobik Paweł	Modrzejów	--	,,

*Łabawski
Major i D. c.*

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
<p style="text-align: center;">Wykaz kontrabandy zatrzymanej przez Op. S. G. od dnia 1/xi-1919r. do 20/x-1920r.</p>				

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
1				Gr	22	01
1		Bieladzi		monety wiew. z białym.		50.50
		"		" pol. "		27.50
		"		ruble ros. "		77.00
		"		franci franc.		773.00
		"		brytanka złota		-
		"		drobiaz monety		19 szt.
2		Safurii		brytanka z aur. złota		
		"		pieniążek złoty		1 szt.
		"		drobiaz drobny		
3		z Kramciza		monety wiew. z białym		2000 mrd.
		"		ruble ros. z białym		1290 rb.
4		Bolowitki		odzież, futry i getry		
5		My goda		surowce		3 pory
		"		Rozgirdi		8 szt.
		"		Rozule		2 szt.
		"		Kalawir		1 pora
		"		pacione		1 szt.
		"		Ranirelka		1 szt.
		"		Rapelune		2 szt.
		"		Kowperr		1 pora
		"		Chustki do nosa		5 szt.
		"		recepty do lekarzy, gębła i guzik		
		"		Kosurczyki		11 szt.
		"		got. Kosurczyki		3 szt.
		"		noty i dokumenty		1 szt.
		"		Kawalek mydła, kranal i przybory do pacien		

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
6		Radocha		Klej z korwaszki	100 #	
7		Cieladi		golaudega	-	-
8		Radocha		ruble ros. z srebrne		163 rb.
9		"		" " "		51 1/2 rb.
10		Lesiucio'wka	}	" " "		240 rb. 85 Rsp.
		"		marki wai		1340 mB.
11		most kopci'cki		siere		18 fozer
12		Modug'oz		"	17 500 kg.	
13		Lesiucio'wka		"	12 500 kg.	
14		"		sacharyno	1,85 Rsp.	
15		"		jaja		492 sz.
16		Lesiucio'wka	}	"		258 sz.
		"		stois'no	15,8 Rsp.	
17		Cieladi		sacharyno		38 fozer
18		"		ruble ros. z srebrne		10 rb. 50 Rsp.
19		Lesiucio'wka		papierowy		900 sz.
		"		marki wai z banknot.		1400 mB.
20		Cieladi		Kalorim' lehin		10 foz
		"				Sty cz
21		Modug'oz	}	stois'no	14,8 Rsp.	
		"		jaja		187 sz.
22		z. Haro-Mirna	}	stois'no	90 Rsp.	
		"		sol	69 Rsp.	
23		Modug'oz		jaja		400 sz.
24		"		stois'no	101 Rsp.	
25		Cieladi		ber tozan		3 osoby
26		Lesiucio'wka		siere z silca		24 sz.

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
175 mlr.		181		
511 mlr.		182		
40 mlr. 20 f.	}	"		
64 mlr. 25 f.		"		
40 mlr.		"		
142 mlr.		183		
1200 mlr.		184		
123 mlr. 85 f.	}	185		
20 mlr.		"		
1000 mlr.		186		
800 mlr.		187		
...		<p style="text-align: center;"> <i>Podawany</i> <i>licznik: D-cu</i> </p>		

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
99		Modnejoz		skóra cielęca	25 kg.	
100		Radocha	}	sol	255.55 kg.	
		"		Amol		21 but.
		"		ekspeler		38 but.
		"		miód		5 paczek
101		Milowice		skóry surowe ciel.		7 szt.
102		Radocha		sol	600 kg.	
103		Modnejoz	}	skóry surowe	21 kg.	
				siemie konopiane	10 kg.	
104		Pruszyki		tytu.	5875 kg.	
						Maj
105		Cielach		siemie.		2 szt.

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
Nie obrażać się		N 6		
		N 7		
		N 8		
		N 9		
		N 10		
		"		
		N 11		
		N 12		
		N 13		
		N 14		
90 ml		N 15		
85 ml.		N 16		
110 ml.		"		
2 400 ml.		N 17		
3 96 ml.		N 18		
206 ml.		N 19		
726 ml.		"		
1500 ml.		N 20		
-		N 21		
450 ml.		"		
-		N 22		
3 20 ml.		"		
e 72		N 23		
148 ml.		"		
730 ml. 60f.		N 24		
900 ml.		"		
69 ml.		N 25		
3 20 ml.		"		
7375 ml.		N 26		
-		"		
240 ml.		"		
900,60				

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
27		Radocha		worki: uci i z kaulustres		9500 mtr
28		Cieladi		ker boran		2 ordy
29		Mitowice		stacjonar z uingsein	26,85 Ref	
30		Cieladi		sacharynia i margaryna	5 1/2	
31		"		sacharynia		8 f. do 2 R
		"		ruble ros. z srebra		59.660 p. p.
		"			2 u	2
32		Radocha		Rozwiny austrij		100 Ros.
33		Cieladi		uznawian polowoz		7
34		most kopyciński		worki: fol. z kaulu.		13000 mtr
		"		dolary Kauc. z kaulu.		1100 dol.
35		"		franki franc. "		770 f.
		"		dolary "		2 dol.
36		"		franki serwyc. "		4820
		"		dolary "		200
		"		franki sterlingi ang. "		91
37		"		dolary "		960
38		Cieladi		Kalsony		52 f. p.
		"		proctis		3000.
		"		Spodnie		2 f. p.
		"		Kauc. rld.		2 m.
		"		marymarki		2 m.
		"		Ameryki		1 f. p.
39		Bobrowicki		Kalsony		45 f. p.
40		Cieladi		cebula	60 Ref.	
		"		lysei	100 gr.	
		"		Kalsony		4 1/2 p. p.

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
1900 ml.	}	N 70		
300 ml.		"		
5 ml.		"		
20 ml.		"		
150 ml.	}	N 71		
		"		
195 ml.	}	N 72		
		"		
175 ml.	}	N 73		
250 ml.		"		
20 ml.		"		
}		N 74		
		N 75		
		N 76		
		N 77		
		N 78		
2015 ml.	}	"		
		"		
		"		
e e e e e	}	N 78		
20 ml.		"		
40 ml.		"		
40 ml.		"		
200 ml.	}	N 79		
		N 80		
90 ml.		"		
	}	"		
		"		

5420

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
88		Lahuni		alpage		19 metr.
		"		uwaga bondei am	1 200 kg.	
		"		Srebrki drzewiane		1 para
		"		perfumy		1 but.
89		"		tytoni amerykań		1 pudełko
		"		1/4 k. Rany 1/8 k. herbaty		
90		"		tytoni	500 gr.	
		"		skóra us podkowy	300 gr.	
		"		Ho. u. u.	2 000 kg.	
91		Losowice		Rullerow		1 para
		"		potuszenie		100 szt.
92		Lahuni		tytoni	250 gr.	
93		Losowice		drobno moczka roz. 2 szt. chm.		99 szt. 15 kg.
94		Lahuni		tytoni z chusteczkami		3 osoby
95		Niecańsk		tytoni domski		2 p.
		"		" męskie		2 p.
		"		cyprki drzewiane		6 szt.
		"		skóra us buty		6 parów
		"		spirytus		3 butelki
		"				R w i
96		Cieladzi		tytoni	14 gr.	
		"		tytoni	250 gr.	
		"		tytoni	150 gr.	
97		"		skóra cielca	5 kg.	
98		Radocha		tytoni		4 para
		"		tytoni		4 szt.
		"		tytoni		2 szt.

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
		N 7		
		N 8		
402 nr. Jsfew		N 9		
400 nr.		N 10		
} <i>2f</i>	}	N 11		
		"		
		N 12		
		N 13		
13000 nr.		N 14		
} <i>Nie ma ewidencji R. C.</i>	}	"		
		N 15		
		"		
		N 16		
		"		
		"		
		N 18		
		N 19		
		"		
		"		
2000 nr.		"		
		"		
		"		
		N 20		
		N 21		
2000 nr.		"		
		"		
4800 nr.				

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
41		z krowia		Chustki dwoj		3 szt.
42		Cieladzi		Papierony		1200 szt.
43		"		Sacharyna	50 #	
		"		sińci gotowakie	24 Rgf.	
44		"		Kulami		8 for
45		Bobrowin		Sacharyna	1 1/2 Rgf.	
46		most stopieński		Jucieronik 250g		1 szt.
		"		marki urau z banku		2938
		"		" fol. "		1107
47		Sonowice		" " "		1903
		"		" sińci "		6300
		"		ruble 20. "		25
						M a
48		Milowice		Proch	244 Rgf.	
		"		Kapromin	70 Rgf.	
		"		Kule	68 Rgf.	
49		Cieladzi		Papierony		270 szt.
		"		Sylok		5 paczek
50		Sonowice		be i. 2. 2. 2.		30 szt.
51		"		- " -		60 szt.
52		Cieladzi		"		1 szt.
53		"		cińci	1 #	
		"		Stare demore ney	-	
		"		ty i. 2. 2. 2.		5 szt.
54		Moduń		marki urau z 5000		30 ml.
55		Milowice		Kule	63 #	
56		Sonowice		sińci 9. jed. 2. 2.		1 szt.

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
432 ml.	}	N 56		
300 ml.		"		
-		"		
20 ml.		"		
30 ml.	}	N 57		
5 ml.		"		
320 ml.		"		
920 ml.		"		
20 ml.		"		
30 ml.		"		
150 ml.		N 58		
400 ml.		N 59		
870 ml.		N 60		
1560 ml.		N 61		
300 ml.		N 62		
3000 ml.		N 63		
1636 ml. wof.		N 64		
589 ml.	}	N 65		
		"		
		"		
		"		
-		N 66		
1246 ml. wof.		N 67		
-		N 68		
300 ml.		N 69		
10268.80				

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość	
					Waga	Ilość
74		Sosnowiec		cebula	54 Rlg.	
		"		Rośliny		6 por.
		"		Syfony	1 k.	
		"		sacharyni		50 woreczk.
75		Beladzi		szklisty		2 por.
		"		chusteczki do nosa		2 szt.
		"		matyja bawełniana		10 1/2 metr.
		"		porochoy		6 por.
		"		szklisty		2 por.
		"		pastuch dawski		1 szt.
76		Saturu		chusteczki dawskie w busi		1 por.
77		Beladzi		Syfony	1200 Rlg.	
78		Radocha		sól	290 Rlg.	
79		"		"	780 Rlg.	
80		Sosnowiec		cebula	17 Rlg.	
81		Beladzi		Syfony	8 3/4 Rlg.	
82		Radocha		leśnictwo „Kursylwański”		283 foteł.
83		Beladzi		sól	10 k.	
		"		Rośliny		1 por.
		"		Rapeluna		2 szt.
		"		szklisty		3 por.
		"		grafit		12 pasce
84		Saturu		Rapeluna węgla		2 szt.
85		Radocha		sól	608 Rlg.	
86		Sosnowiec		perownik	64 Rlg.	
87		Radocha		sól	100 Rlg.	

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
470 ml.		A 22		
240 ml.		A 23		
-	}	A 24		
-		"		
400 ml.		A 25		
2500 ml.		A 26		
-	}	A 27		
-		"		
1107 ml.		"		
1903 ml.		A 28		
-	}	"		
-		"		
rz. e. ©		-		
-	}	A 29		
-		"		
-	}	"		
308 ml.		A 30		
150 ml.		"		
nie opalowane fur. r. p.		A 31		
		A 32		
		A 33		
		A 34		
		"		
nie opalowane fur. r. p.		A 35		
		A 36		
300 ml.		A 37		

4347

Wykaz ilości i jakości przemycanego towaru za

L.p.	Data	Na jakim szwadronowym odcinku	Kto dowódca szwadronu	Nazwa towaru	Waga lub ilość		
					Waga	Ilość	
57		Cieladzi		bez towaru		14 osob.	
58		"		"			
59		"		Cieladzi	1/2 A		
60		Szturmi		muszki i tucze z kauluobraz		199 950 ml	
		"		raniny			1 szt.
61		Bobrowni		bez towaru		1 osoba	
62		Losowice		ferrowanie	16 3/4 kg.		
		"		Cebula	5.750 kg.		
		"		ugda	20 1/2 kg.		
		"		sól	5 kg.		
63		"		muszki i tucze z kaulu		1500 ml	
		"		Raniny austryj.			40 szt.
64		Milowice		Raniny		21 para	
		"		Szczurki			3 szt.
65		Cieladzi		bez towaru		1 osoba	
66		Milowice		Horowice	10 kg.		
67		Radocha		alpaga		27 metr.	
		"		obróz konfidej			1 szt.
		"		centa w spoi			1 szt.
		"		Kosule			3 szt.
68		Cieladzi		bez towaru		1 osoba	
69		Somowice		rewołucja: 5 szt. maty		1 szt.	
70		Radocha		bez towaru		5 osob.	
71		Modrzej		Sylow	1 200 kg.		
72		Milowice		domore neey		2 para	
73		Somowice		bez towaru		9 osob.	

trzymanego na granicy przez 1\2 p. W. S. Gran.

Wartość	Który raz prze- mytnika zatrzy- mano.	Nr. protokołu lub pokwitowania	Dokąd odesła- no zatrzyma- ny towar	Uwagi.
-		N 38		
-		N 39		
15 ml.		N 40		
-	}	N 41		
-		"		
-		N 42		
} 355 ml.	}	N 44		
		"		
		"		
		"		
-	}	N 45		
-		"		
160 ml.	}	N 46		
30 ml.		"		
-		N 47		
-		N 48		
80 ml.	}	N 49		
50 ml.		"		
40 ml.		"		
90 ml.		"		
-		N 50		
50 ml.		N 51		
-		N 52		
100 ml.		N 53		
-		N 54		
-		N 55		
1800				

Warszawa, dnia 26^{go} maja 1920r.

**DOWÓDZTWO
STRZELCÓW GRANICZNYCH**

L. dz. 2257/20

Tajnie

Do

Pana Wice-Ministra
Spraw Wojskowych.

W sprawie rewizji działalności 6-go szwadronu 2 pułku Strz. Granicznych przez specjalną Komisję w obecności Ministra Spraw Wewnętrznych.

Melduję, że rozkazy Pana Generała z dnia 14 maja r. b. L. dz. 4179/W.M. i 4180/W.M.20. zostały wykonane.

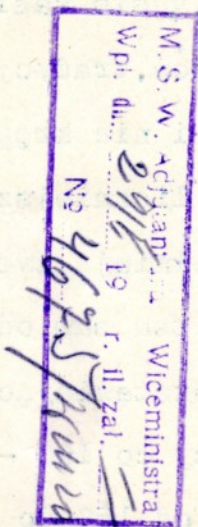
a). 5 szwadron 9 pułku Strzelców Granicznych w niedzielę dnia 16 maja stanął w Będzinie i czekał rozkazów Pana Ministra Spraw Wewnętrznych do środy, czyli do dnia 19 b.m.

b). 19 maja o godz. 20 min. 35. p. Minister Wojciechowski wraz z Komisją przybył do Będzina

O godz. 21. m. 30. po odbytej godzinnej konferencji, p. Minister Wojciechowski rozkazał mi w ciągu 3 i 1/2 godzin zakończyć zlurowanie 6 szwadronu 2 pułku, zajmujący 35-kilometrowy odcinek graniczny przybyłym szwadronem 9 pułku.

Zameldowałem p. Ministrowi Wojciechowskiemu o niemożliwości wykonania w tak krótkim przeciągu czasu Jego rozkazu, motywując niewykonalność polecenia rzeczowymi przyczynami, wyszczególnionymi w referacie moim do p. Ministra Spraw Wewn. z dnia 24 maja L. dz. 16. (Załącznik: odpis raportu L.16).

P. Minister Wojciechowski dowodzeń moich nie wziął pod uwagę, terminu wykonania rozkazu nie odroczył nazajutrz zaś dn. 20 maja wyraził swoje niezadowolenie z powodu niewykonania wyżej wymienionego rozkazu, polecając mi złożyć sobie o powyższem umotywowany pisemny meldunek.

Gdy rewizja podejrzanego o niesumienne pełnienie służby szwadronu została ukończona, zwróciłem się w obecności p. Ministra Wojciechowskiego do Zastępcy Szefa Oddz. VI. Sztabu M. S. Wojsk., generała Krzemieniackiego, z zapytaniem, kogo z podwładnych mi żołnierzy mam oddać do Jego dyspozycji w celu przeprowadzenia śledztwa i pociągnięcia winnych pod Sąd, pan Generał głośno zaznaczył:

"nikogo, dotychczas nie mam do tego żadnych powodów, ani też materiałów".

Opierając się na powyższem oświadczeniu, usilnie proszę Pana Generała, by na przyszłość nie przeprowadzać luzowania całych oddziałów przed ukończeniem śledztwa, gdyż takie przeprowadzanie luzowania oddziałów li tylko na podstawie bądź przypuszczeń, bądź wątpliwych podejrzeń, jest ciężką karą dla niewinnych oficerów i szeregowych, uwłacza ich mundurowi, budzi gorycz i żal do władzy, co w następstwie częstokroć odbija się ujemnie na służbie.

Pozatem zmuszony jestem zaznaczyć, 1) że ten odcinek, o którym mowa, obejmuje 35 kilometrów, ciągnąc się przez dużą ilość miasteczek i wsi, gęsto zasiedlonych przez żydów i fabrycznych robotników, tradycyjnie zajmujących się przemytem i szmuglem i nie krępujących się przed fałszywymi skargami tym liczniejszymi, im Strzelcy Graniczni sumiennie wypełniają swe obowiązki 2) że w czasie zaboru rosyjskiego, ten sam odcinek pilnowała straż graniczna rosyjska, rozstawiając posterunki w dzień co 300 kroków, zaś w nocy co 100 - 200 kroków, tak iż jeden szwadron, liczący od 150 do 200 ludzi, przy 100 wierzchowych koniach - zajmował pododcinek zaledwie 5-kilometrowy. 3) że nasz szwadron, liczący tylko 118 ludzi, przy 4-ch wierzchowych koniach jest w stanie wystawić posterunek co 1 kilometr, urozmaica-

jąc i wzmacniając ochronę granicy patrolami i tuchomymi czatami, co jednak wobec ogólnej demoralizacji i wobec wyjątkowych lokalnych warunków jest niedostateczne.

4). że z innych szwadronów nie można ludzi i koni przemieścić na powyższy odcinek, gdyż nie zważając na moje niejednokrotne meldunki Panu Ministrowi, pułk dotychczas nie otrzymał rekruta i koni, szwadrony są niepełne, licząc po 80 ludzi za ledwie, służbę zaś mają również odpowiedzialną, obejmującą odcinki po 45 kilometrów.

5). że duży zamęt i chaos wprowadzają na wartownie i posterunki i wogóle w pas graniczny funkcjonariusze straży skarbowej, policji państwowej i żandarmerji, którzy nie liczą się z "Tymczasowymi przepisami o kontroli granicznej i współdziałaniu organów kontrolnych i Strzelców Granicznych w wojskowej służbie informacyjnej" wydane przez Pana Ministra rozkazem z dnia 11 marca 1920r. L.dz. 4995 (20 - 11) - wkraczają nie w swoje attribucje.

Reasumując powyższe, melduję, że, o ile jeszcze mogą się zdarzyć sporadyczne wypadki nadużyć ze strony Strzelców Granicznych, to jednak oddział cały, pełniący na ogół służbę w ciężkich warunkach z zaparciem się siebie i nie może odpowiadać za nieuczciwą jednostkę.

Odjeżdżając z Będzina wydałem następujący rozkaz:

- a) dowódca pułku ma na odcinek Bobrowniki-Modrzejów dać najlepszych 4 oficerów;
- b) wzmocnić 6 szwadron ludźmi do etatowej ilości;
- c) dać najlepszych 6 dowódców wartowni;
- d) dać najmniej po dwa wierzchowe konie na każdą wartownię;
- e) zamienić niepewnych ludzi, wypróbowanym materiałem ludzkim.

Załączników 11.

D o w ó d c a

W. Kozłowski
pułkownik

TYMCZASOWA INSTRUKCJA

WEWNĘTRZNEJ SŁUŻBY OCHRONNEJ
w WOJSKOWEJ STRAŻY GRANICZNEJ.

WARSZAWA

1919.

Z powodu zupełnego braku ustaw i przepisów dla służby Straży Granicznej, czasowo, aż do wydania specjalnych przepisów zatwierdzam niniejszą instrukcję aż do odwołania.

Minister Spraw Wojskowych

(—) J. Leśniewski,

Generał-porucznik.

8 października 1919 r.

Za zgodność:

Inspektor Wojskowej Straży Granicznej

Zaniewski

pułkownik

TYMCZASOWA INSTRUKCJA wewnętrznej służby ochronnej w Wojskowej Straży Granicznej.

I. Granica.

1. Granicę Państwa stanowi linja, oddzielająca Państwo Polskie od państw sąsiednich, oznaczona znakami granicznymi (słupy, kopce, rzeki, brzegi mórz i jezior i t. p.).

2. Granica, idąca wzdłuż brzegu morza, nazywa się — morską, w innych miejscach — suchą.

3. Przekraczanie granicy, przewożenie i przenoszenie przez granicę towarów albo innych rzeczy, jak również przepędzanie żywego inwentarza — dozwolone jest jedynie przez ustanowione w tym celu na samej granicy państwowej komory celne, punkty przepustkowe i roгатki, które w drodze rozporządzenia są podawane do powszechnej wiadomości.

474 481

4. Na wszystkich punktach przejściowych urzędnicy państwowi, żandarmerja lub też wyznaczone dowództwa Wojsk. Straży Granicznej kontrolują dowody osób, przekraczających granicę lub przejeżdżających przez nią.

5. Na komorach celnych urzędnicy państwowi przeprowadzają rewizję przewożonych przez granicę rzeczy i towarów, kontrolują przepędzany żywy inwentarz i pobierają od rzeczy, towarów i żywego inwentarza ustalone cło.

6. Przekraczanie linii granicznej poza ustanowionemi w tym celu punktami (p. 3) — osobom cywilnym i wojskowym jest bezwzględnie wzbronione.

Zaorywanie i inne zabory cudzego terytorjum, jako też strzelanie w kierunku sąsiedniego państwa, — jest również wzbronione.

7. Osoby, posiadające przepisową legitymację zostają przez granicę przepuszczane. Wszystkie inne osoby, nie posiadające takich legitymacji, nie zostają ani do kraju wpuszczane, ani też z kraju wypuszczane.

8. Jako przepisową legitymację należy uważać paszport zagraniczny lub też przepustkę, wydaną przez Komisarza Rządowego Powiatu, poświadczoną przez miejscową władzę wojskową.

9. Rzeczy, towary i żywy inwentarz zostają przepuszczane przez granicę według instrukcji Ministerstwa Handlu i Przemysłu lub innego, zależnie od decyzji Rady Ministrów.

10. Wojskowa Straż Graniczna sama nie ma prawa decydowania, co można przewozić przez granicę, lecz winna wszystkich życzących coś przewieźć przez granicę skierowywać lub odstawić do urzędów celnych.

11. Celem umożliwienia skutecznego spełniania obowiązków służbowych przez Wojskową Straż Graniczną ustanowiony jest pas graniczny.

12. Pasem granicznym nazywa się obszar ziemi, idącej wzdłuż całej granicy na 8 kilometrów w głąb naszego państwa.

13. W pasie granicznym przysługują Wojskowej Straży Granicznej specjalne pełnomocnictwa, wyszczególnione w Tymczasowym Statucie i Regulaminie teje Straży.

II. Sposób ochrony granicy.

14. Wojskowa Straż Graniczna pełni służbę ochrony granicy na zasadach ogólnych regulaminów jazdy, służby garnizonowej, służby polowej, statutu i regulaminu teje Straży, oraz niniejszej instrukcji.

15. Pułk na pograniczu, z rozkazu Inspektora Straży Granicznej względnie D. O. Gen-u, zajmuje pewien określony odcinek pasa granicznego, który się zwie odcinkiem NN pułku Wojskowej Straży Granicznej.

16. Pas graniczny, ochraniający przez dywizjon, szwadron, pluton i wartę, zwie się odcinkiem NN dywizjonu, szwadronu, plutonu lub warty NN pułku.

17. Normalna długość, wzdłuż granicy, odcinka szwadronu winna być mniejwięcej 20 — 25 klm. Długość ta zależy od ilości przemysłnictwa, od charakteru ludności miejscowej, jak również od rodzaju samej miejscowości.

W razie: a) niesumiennosci ludności miejscowej; b) wielkiej ilości przemysłników miejscowych, i c) obfitości lasów, trzęsawisk i gór w danej miejscowości, — długość odcinka należy skrócić.

18. Każdy pluton wystawia na granicy pewną ilość wart, liczebność których zależy od warunków, określonych w artykule powyższym.

19. Pilnowanie granicy dokonywa się za dnia przy pomocy wzroku, w nocy zaś — słuchu. W tym celu warty wystawiają: a) za dnia — na wysokich miejscach posterunki, składające się z jednego lub dwóch wartowników, a oprócz tego — mogą być wysyłane przez warty patrole piesze i podjazdy konne; b) w nocy zaś, oprócz posterunków, powinni wysyłać dla pilnowania granicy czaty, zasadzki,

patrole piesze i podjazdy. Na jeziorach i rzekach pogranicznych — czaty i podjazdy na łódkach i łodziach motorowych.

Uwaga. Posterunki, czaty i zasadzki w nocy powinny być ulokowane w miejscach niskich i składać się przynajmniej z dwóch ludzi.

III. Obowiązki poszczególnych służb.

A. Wartownik — posterunkowy.

20. Obowiązki posterunkowego (wartownika) na granicy są następujące:

a) Po przybyciu na posterunek powinien razem z poprzednim wartownikiem obejść swój odcinek i objąć go.

b) Pilnować, aby nikt nie przekraczał granicy, nic nie przeniósł, aby nie przewoził i nie przepędzał żywego inwentarza, nie zaorywał linii granicznej i nie psuł znaków państwowych granicznych.

c) Nie pozwalać ludności miejscowej rozmawiać z mieszkańcami zagranicznymi.

d) Nie pozwalać mieszkańcom miejscowym zbierać się na granicy.

e) Nie dopuszczać urządzania polowań w pasie granicznym bez zezwolenia oficera miejscowego oddziału Wojskowej Straży Granicznej.

f) Aresztować waleśających się w pasie granicznym derterów, włóczęgów, osobistości podejrzone i takie, którym prawo państwowe nie pozwala mieszkać w pasie granicznym.

g) Na rzekach i jeziorach pogranicznych powinien czuwać, ażeby łodzie i statki płynące nie przybijały do naszego brzegu w miejscach, gdzie niema komory celnej, w przeciwnym zaś razie — powinien je skontrolować i zbadać, czy niema na nich kontrabandy i osób podejrzanych.

h) Dla oddania honorów wartownik staje tylko na „baczność“.

21. Wartownikowi na posterunku wzbroniono jest: a) porzucać swoją placówkę, albo odcinek; b) wypuszczać z rąk karabin; c) rozmawiać z osobami obcymi, jak również spotykać się i rozmawiać z wartownikiem sąsiedniego odcinka; d) spać, drzemać, gwizdać, czytać, pić napoje wyskokowe, zdejmować uzbrojenie, ekwipunek i umundurowanie, a również w nocy — palić papierosy i zapalać zapalki.

22. Wartownikowi (posterunkowemu) dozwolone jest chwilowo usiąść, jeść, pić wodę, za dnia — palić papierosy.

23. Wartownik (posterunkowy) powinien spełniać rozkazy tylko: a) swego dowódcy; b) swego plutonowego; c) swego starszego wachmistrza, swego oficera — dowódcy odcinka, i d) swego dowódcy szwadronu. Wyłącznie tylko ci dowódcy mają prawo usunąć wartownika z jego placówki lub też postawić na inną. Wyżsi dowódcy mają prawo kontrolować wartownika i zadawać mu pytania służbowe, ale rozkazywać, usuwać lub stawiać na inną placówkę mają prawo tylko za pośrednictwem któregoś z wyżej wymienionych dowódców.

B. Dyżurny przy wartowni.

24. Obowiązki dyżurnego przy wartowni są następujące:

a) Strzec wartowni, całego jej majątku jak wewnątrz, tak i na zewnątrz.

b) Czuwać nad linią pograniczną i o wszystkim podejrzanem, co zauważy i usłyszy, natychmiast meldować dowódcy warty za pomocą dzwonka lub też nawoływania.

c) Usłyszawszy w nocy alarm, — zapalać latarnie dla tropienia śladów i wręczać je podjazdom konnym.

d) Baczyć, aby w stajni na wypadek alarmu zawsze był dyżurny koń osiodłany.

e) Pilnować porządku w stajni i na posterunku, jak również i należytego oświetlenia ich w nocy.

f) Czuwać, ażeby zamki i pieczęcie na skrzyniach, w której przechowują się pieniądze skarbowe, były nieuszkodzone, jest bowiem odpowiedzialnym za całość tych zamków i pieczęci.

g) Budzić zawczasu dowódcę i kolejnych wartowników, którzy mają obejmować obowiązki służbowe.

h) Bez zezwolenia dowódcy nie wpuszczać do koszar (wartowni) osób obcych, zaś z koszar (wartowni) nikogo z rzeczami nie wypuszczać.

i) Zatrzymać na dworze wszystkich powracających z placówek, żołnierzy i żądać natychmiastowego wyjęcia ładunku z broni palnej.

25. Dyżurnemu dozwolone jest zachodzić na krótki przeciąg czasu, w interesie służbowym, do wnętrza koszar (wartowni), jednak pod warunkiem, aby i w danym wypadku nie stracić z oka dozoru nad granicą.

C. Dowódca warty.

26. Dowódcą warty winien być mianowany zależnie od ważności posterunku: oficer, plutonowy, kapral lub szeregowiec, który ukończył kurs szkoły podoficerskiej. W braku zaś powyższych może być czasowo mianowany jeden z pośród starszych żołnierzy lub zwykłych szeregowców najwięcej nadający się ku temu.

27. Obowiązki dowódcy warty są następujące:

a) Czuwać nad dokładnem wypełnianiem służby i sprawowaniem się powierzonych mu podwładnych, jako też — aby uczciwie spełniali swoje obowiązki, byli zawsze ze sobą w najlepszych stosunkach koleżeńskich, nie grali w gry hazardowe i nie pili napojów wysokokowych.

b) Baczyć, aby podwładni czynili postępy w ćwiczeniach szeregowych i znajomości regulaminów służbowych.

c) Kierować wyznaczeniem żołnierzy na warcie, oraz zmianą posterunkowych, czat, patroli i podjazdów, stosując się pod tym względem do rozkazów dowódcy szwadronu.

d) Prowadzić prawidłową kolej wyznaczeń na służbę zapisywać każde wyznaczenie do księgi wartowej.

e) Dogałdać, ażeby wszyscy szeregowi szli na służbę w ubraniu polowem i należytem uzbrojeniu.

f) Możliwie często, tak we dnie, jak i w nocy — kontrolować pełniących służbę na powierzonym mu odcinku pogranicznym.

g) W razie podania alarmu wyjeżdżać zawsze osobiście i kierować akcją, zmierzającą do zatrzymania, pościgu i walki z przemytnikami, lub innymi osobnikami.

h) Czuwać nad należytem porządkiem drogi patrolowej, oraz nad tem, aby znaki pograniczne nie były uszkodzone.

U w a g a. Drogą patrolową nazywa się droga, idąca wzdłuż samej granicy i łącząca ze sobą sąsiednie wartownie pograniczne; po tej drodze chodzą przeważnie patrole i podjazdy Wojskowej Straży Granicznej.

i) Być dokładnie obeznanym z okoliczną miejscowością w obrębie powierzonego mu odcinka, zbierać ściśle informacje o mieszkańcach i przemytnikach miejscowych oraz organizować skryty nad nimi dozór.

k) Zbierać informacje, przy pośrednictwie tajnych wywiadowców o przemytnictwie i o rezultatach tych wywiadów meldować dowódcy szwadronu, a w razie potrzeby, zawiadamiać natychmiast dowódców sąsiednich wart.

l) Pilnować, ażeby na wypadek alarmu kolejny jeździec zawsze był w koszarach w zupełnej gotowości, a koń jego — osiodłany; żeby dyżurny wartownik był na swoim miejscu i na baczności.

m) Nie pozwalać bez rozporządzenia dowództwa

szwadronu wpuszczać do wartowni osób obcych, oprócz przełożonych i żołnierzy Wojskowej Straży Granicznej.

n) Przybywającemu do wartowni przełożonemu meldować o stanie służby na warcie.

o) Nie wychodzić i nie wyjeżdżać z wartowni bez potrzeby, oraz pilnować, ażeby żołnierze bez jego pozwolenia tego nie czynili. W razie zaś swego służbowego wyjazdu wyznaczać na swoje miejsce zastępcę, — którego powiadomić o celu swego odjazdu i miejscu udania się.

p) Po ukończeniu służby nocnej, skoro świt kontrolować granicę; w razie wykrycia śladów, lub innych oznak przemytnictwa — natychmiast poczynić zarządzenia, celem ujęcia nielegalnie przekraczających granicę.

r) W razie aresztowania przemytników z towarami i innymi przedmiotami postępować stosownie do przepisów, wyszczególnionych w art. 61.

s) Doglądać, ażeby na powierzonym mu odcinku pasa pogranicznego nie zamieszkiwali włóczęgi, dezterterzy i osoby, którym zamieszkiwanie w pasie granicznym zostało sądowo wzbronione. O tego rodzaju osobnikach natychmiast meldować dowództwu szwadronu, a wrazie ujęcia ich na plondrowaniu na granicy aresztować i wysłać do dowództwa szwadronu.

t) Na wypadek choroby żołnierza bezzwłocznie meldować Dowództwu Szwadronu, celem odesłania chorego do szpitala. W razie śmierci żołnierza na posterunku, lub wogóle poza obrębem wartowni, lub też w razie znalezienia na granicy człowieka nieżywego, wystawiać przy zwłokach wartownika i meldować natychmiast o tem Dowództwu.

u) W razie przybycia korespondencji urzędowej, idącej wzdłuż granicy, bezzwłocznie przez konnego żołnierza, wysłać ją do sąsiedniej wartowni.

w) Dwa razy dziennie, o godz. 8-mej i 20-tej mejdować bezpośrednio dowództwu o wszystkim, co zaszło za ubiegły czas na powierzonym mu odcinku. Naga-

tywne meldunki również składać. O ważniejszych wypadkach meldować natychmiast.

D. Dyżurny na stacji kolejowej lub przystani rzecznej.

28. Obowiązki dyżurnego na stacji kolejowej lub przystani rzecznej są następujące:

a) Bezwarunkowo nie wtrącać się ani do czynności funkcjonariuszy komory celnej, znajdującej się na stacji kolejowej lub przystani rzecznej, ani też do czynności innych funkcjonariuszy władz cywilnych.

b) W czasie przybycia i odejścia pociągów, łodzi i statków znajdować się na peronie i przystani, stojąc tak, ażeby jaknajlepiej móc obserwować pasażerów i widzieć jak się odbywa wyladowywanie i naładowywanie towarów i bagażu.

c) Pilnować, ażeby nie ładowano do wagonu, statków i łodzi kontrabandy i innych przedmiotów niedozwolonych.

d) Śledzić, żeby nikt nie przechodził poza drzwiami stacji i przystani, jak również nie podawał do wagonów, statków i łodzi zakazanych towarów.

e) W razie zauważenia na stacji, lub przystani znanych przemytników miejscowych wysledzić, w jakim celu oni przybyli na stację lub przystań i zwrócić baczną uwagę na ich działalność, powiadamiając jednocześnie władze cywilne na danej stacji lub przystani o obecności takich przemytników.

f) W razie uzasadnionego podejrzenia dyżurny ma prawo żądać rewizji bagażu podejrzanego pasażera. Z żądaniem winien się zwrócić do władz cywilnych, upoważnionych do przeprowadzenia rewizji, a w braku ich ma prawo przeprowadzić rewizję osobiście w obecności naczelnika stacji lub przystani lub też zastępcy. O przeprowadzeniu tego rodzaju rewizji obowiązkowo sporządza protokół, który składa swym przełożonym.

g) Przy rewizji bagażu pasażerskiego nie powinien go sam dotykać, lecz prosić, aby pasażer sam mu pokazał i przytem powinien zachowywać się w stosunku do pasażera jaknajgrzeczniej.

h) Otrzymawszy wiadomość o znajdowaniu się na składzie, na stacji lub przystani kontrabandy, powinien bezwzględnie zameldować o tem swemu oficerowi i do czasu przybycia oficera nie spuszczać z oka miejsca, gdzie podejrzewa, że się znajduje towar przemywany.

i) Dyżurny nie ma prawa zatrzymywać odchodzących pociągów. W razie jednak, gdyby nie miał możności areztowania znajdującej się tam kontrabandy, powinien telefonicznie lub telefonicznie zameldować o tem swemu oficerowi, sam zaś jechać w tym samym pociągu i na najbliższej stacji zastosować się do przepisu, wyszczególnionego w punkcie f. Statki zaś i łodzie obowiązany jest zatrzymać i zrewidować.

k) Dyżurny na stacji i przystani powinien osobiście znać wszystkich miejscowych funkcjonariuszy, oraz osoby zamieszkałe w okolicy; wiedzieć, czem się te ostatnie trudnią, jakie towary przywożą na stację i przystań, jak również co wywożą.

l) Dyżurny będzie pociągany do surowej odpowiedzialności za bezpodstawne przedsiębranie rewizji bagażu i towaru. W obejściu z publicznością powinien zachowywać się jaknajuprzejmiej i najdelikatniej.

m) Przekazując obowiązki służbowe nowemu dyżurnemu, powinien zakomunikować mu o wszystkim co zauważył.

E. Patrole.

29. Patrole i podjazdy pograniczne dzielą się na zwykłe i nadzwyczajne.

30. Zwykłe patrole (podjazdy) składają się z dwóch

żołnierzy i zostają wysyłane na granicę dla wzmocnienia dozoru nad nią, oraz dla kontroli baczności posterunków, zasadzek i czat granicznych. Oprócz tego wkłada się na nich te same obowiązki, co na wartowników i czaty (§§ 20—23).

31. W razie zauważenia jakiejś niedokładności w pełnieniu obowiązków przez posterunkowych lub czaty, starszy patrolu lub podjazdu, nie robiąc wymówek, obowiązany jest zwrócić uwagę posterunkowemu lub stojącemu na czatach i objaśnić, na czem ta niedokładność polega. Po powrocie do wartowni starszy patrolu (podjazdu) melduje dowództwu o wszystkim, co zauważył podczas obchodu.

32. W razie choroby wartownika patrol (podjazd) powinien zaalarmować i do czasu przybycia dowódcy warty, pozostać na miejscu placówki aż do przybycia zmiany.

33. Podjazd (patrol), zauważywszy ślady idące zza granicy do nas, natychmiast alarmuje i rozpoczyna pościg przemytników po tychże śladach. Pościg prowadzi się dopóty, dopóki nie będzie schwytyany przemytnik, albo nie zaginą ślady na drodze lub we wsi.

34. Jeżeli podjazd (patrol), kontrolując granicę, zauważy ślady, idące od nas za granicę, to, nie podnosząc alarmu, zawiadamia o tem wartowników sąsiednich odcinków, polecając im rozciągnąć baczną uwagę nad tem, aby przemytnik nie powrócił niepostrzeżenie z zagranicy.

35. Podjazd lub patrol w razie alarmu na którymkolwiek z odcinków powinien natychmiast śpieszyć na pomoc i w razie potrzeby ścigać przemytników.

36. Jeśli podjazd (patrol), przez komendanta posterunku został wysłany dla zwiedzenia lub też zbadania granicy oraz miejscowości aż do następnego posterunku, to starszy tego podjazdu (patrolu) obowiązany jest zameldować się dowódcy tej ostatniej warty, zdając mu sprawę ze wszystkiego co podczas obchodu widział i słyszał, a na-

stępnie, po zapisaniu się w książce służbowej danego posterunku, wrócić inną lub tą samą drogą i zameldować znowu o wszystkim dowódcy swej warty.

37. Podjazdy (patrole) zwykle wysyłają się w nieokreślone godziny, ale z takim wyrachowaniem, żeby zawsze był przynajmniej jeden podjazd patrolu na obchodzie.

38. Podjazdy zwykle wyznaczane bywają na czas ściśle określony przez dowódcę warty.

39. Nadzwyczajny podjazd wysyła się specjalnie dla doszukiwania i ścigania kontrabandy poza linią pasa granicznego, jak również dla zbierania tam wiadomości o ruchu i składach przemytnictwa. Do takiego podjazdu wyznacza się conajmniej dwóch ludzi, z których jeden bardziej sprężysty i uczciwy zostaje mianowany starszym podjazdu.

40. Podjazdy nadzwyczajne wysyłają się wyłącznie z rozkazu oficera na czas nieokreślony, t. j. dopóty, dopóki nie wykonają powierzonego im zadania.

41. Podjazd nadzwyczajny, wysłany w celu zebrania wiadomości o kontrabandzie i składach jej, powinien dołożyć wszelkich starań, aby dowiedzieć się o wszystkim, co potrzeba, nie zdradzając celu swego przybycia; dlatego też zwiedzając okoliczne wsie i miasteczka pod pretekstem zakupu furazu lub artykułów spożywczych, powinien w ostrożnej rozmowie zebrać potrzebne informacje.

42. Poza pasem granicznym podjazd nadzwyczajny nie ma prawa osobiście rewidować osób i wozów, lecz powinien śledzić za niemi i mając pewne wątpliwości i podejrzenia zatrzymać tak osoby, jak wozy i odstawić do najbliższego posterunku oficerskiego Wojskowej Straży Granicznej lub, gdy niema go w pobliżu, — do urzędu władz cywilnych.

43. W pasie granicznym podjazdy i patrole mają prawo osobiście rewidować i badać spotykane osoby i furmanki, przyczem należy unikać — o ile niema ścisłych da-

nych — zbytecznego niepokojenia przechodniów i przejezdnych.

44. W razie stwierdzenia nielegalnych dokumentów u osób napotykanych lub kontrabandy w napotkanych furmankach — podjazdy i patrole postępują w myśl paragrafu 61.

F. Czaty i zasadzki.

45. Na czaty i zasadzki wyznacza się przynajmniej dwóch żołnierzy, z których jednego mianuje się starszym.

46. Czaty i zasadzki wysyłają w dwóch wypadkach: a) w razie otrzymania wiadomości o zamierzonym w mniej-więcej pewnym punkcie przemycanej kontrabandy, i b) w celu wzmocnienia ochrony granicy w miejscowościach, gdzie tego zachodzi potrzeba.

47. Czaty i zasadzki ustawiają się w nocy pokryjomu tam, gdzie rozkaże dowódca warty.

48. Czaty wysyłają się albo na całą noc, albo też na określony przeciąg czasu.

49. Żołnierze, będący na czatach i zasadzkach, mogą po kolei nie rozbierając się spać, powinni się zachowywać cicho, czujnie, nie palić papierosów i nie rozmawiać. Honorów nie oddają.

IV. Alarm.

50. Alarmem zwie się specjalny sygnał, mianowicie trzy wystrzały, dane jeden po drugim przez żołnierzy Wojskowej Straży Granicznej, wzywających o pomoc.

51. Alarm podnosi się w następujących wypadkach: a) przy zatrzymaniu przemytnika lub też towarów, żywego inwentarza i rzeczy przemyconych;

b) w razie ucieczki przemytnika w głąb naszego terytorjum;

c) w razie wykrycia śladów idących zza granicy do nas;

d) gdy żołnierz posterunkowy będzie nieobecny na warcie, lub gdy go się znajdzie nieżywego albo też ciężko chorego;

e) gdy się z ludźmi zdarzy jakiś nieszczęśliwy wypadek, a wartownik nie będzie w możności im pomóc;

f) z rozkazu dowódców;

g) w potrzebie niezbędnej pomocy.

U w a g a. W nocy alarmujący żołnierz powinien podczas wystrzału zamknąć oczy, ażeby następnie mógł widzieć w ciemności.

52. Na alarm powinny natychmiast przybywać z najbliższej warty podjazdy konne, i patrole, których głównym zadaniem jest udzielenie potrzebnej pomocy, niestracenie śladów uciekających przemytników i schwytywanie ich.

53. Wartownicy sąsiednich posterunków alarmu nie powinni porzucać swoich odcinków, przeciwnie winni jeszcze gorliwiej pilnować. Tylko w razie nieprzybycia na alarm podjazdów i w razie niezbędnej natychmiastowej pomocy sąsiedni wartownik obowiązany przyjść na pomoc alarmującemu.

V. Rewizje.

54. W razie otrzymania pewnych wiadomości o znajdowaniu się w jakimkolwiek lokalu prywatnym towarów przemyconych oficer Wojskowej Straży Granicznej w obecności miejscowej administracji, w obrębie swego odcinka pasa granicznego ma prawo i obowiązany jest w każdym czasie i w każdym mieszkaniu i budynku, w celu ujawnienia kontrabandy i aresztowania przemytników, dokonywać rewizji. Podczas dokonywania przez ofi-

cera rewizji w mieszkaniu nazewnątrż domu wystawia się posterunek, którego obowiązkiem jest przez czas trwania rewizji nie pozwolić nic z danego domu wynosić ani też nikomu wychodzić.

55. Po dokonaniu rewizji oficer w obecności administracji, swoich podwładnych, właściciela mieszkania i przemytników sporządza protokół, w którym zaznacza szczegóły badania z dokładnem wyszczególnieniem wszystkich przedmiotów kontrabandy. Po ukończeniu czynności protokół zostaje odczytany na miejscu i podpisany przez przemytnika i wszystkich obecnych. W razie odmowy ze strony kogoś z obecnych przy rewizji podpisania protokołu oficer czyni odpowiednią wzmiankę w protokole, motywując przyczynę tej odmowy.

56. Szeregowym Wojskowej Straży Granicznej w nieobecności swego oficera surowo wzbronione jest dokonywanie rewizji mieszkań, nawet w paśmie granicznym.

57. W wypadkach jednak, gdy szeregowi Wojskowej Straży Granicznej w pościgu za przemytnikami dostrzegą, że ci ukryli się w jakimkolwiek domu mieszkalnym lub innych zabudowaniach, wówczas obowiązani są, nawet w nieobecności swojego oficera, natychmiast idąc śladem za nimi, wejść do takiego zabudowania i zatrzymać przemytnika wraz z towarem przemyconym, a następnie zatrzymane osoby i towar dostarczyć do swego najbliższej znajdującego się oficera, który, po sporządzeniu protokołu, wszystko odstawia pod eskortą do najbliższej komory celnej.

58. W wypadku, gdy przemytnik wpadnie do wsi, a szeregowi nie będą w stanie napewno określić mieszkania, w którym on się ukrył, wtedy szeregowi bez swego oficera nie mają prawa robić rewizji domów, lecz powinni tylko zawiadomić o tem miejscowe władze administracyjne.

VI. Łapownictwo.

59. W razie, gdyby osoby interesowane starały się przekupić żołnierza (oficera lub szeregowego) Wojskowej Straży Granicznej w celu spełnienia przez niego czynu, sprzecznego z jego honorem wojskowym i obowiązkami służbowymi, wówczas żołnierz ten obowiązany jest aresztować podobne osoby, odprowadzić je do swego dowódcy i doręczyć mu otrzymaną łapówkę.

60. Żołnierz (oficer lub szeregowy), który otrzyma od przemytnika łapówkę i ukryje ją przed swym dowódcą, pociągnięty będzie do surowej odpowiedzialności sądowej, w myśl ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 roku, ogłoszonej w „Dzienniku Praw“ w № 64 z dnia 12 sierpnia 1919 roku, pozycja 386.

VII. Odstawianie kontrabandy i przemytników.

61. Porządek odstawiania zatrzymanej kontrabandy i przemytników do wartowni, oraz do komory celnej jest następujący:

a) Zatrzymanym przemytnikom zostają natychmiast odstawiani wraz z towarami pod dozorem żołnierzy, którzy głównie przyczynili się do zatrzymania, — do najbliższej wartowni pogranicznej, której dowództwo w obecności powyższych żołnierzy rewiduje przemytników, odbiera im dowody osobiste i inne poczem przemytników wraz z towarami i zapieczętowanymi w kopertę odebranymi dokumentami i pieniędzmi, danymi przez przemytnika wartownikowi jako łapówkę — odsyła pod należyтым konwojem do dowództwa najbliższego posterunku oficerskiego.

U w a g a. W rozkazie dziennym pułku należy ogłaszać jakie wartownie do jakiego oficerskiego posterunku winny odsyłać zatrzymanych przemytników i towary.

b) Oficer posterunkowy, otrzymawszy meldunek o przemytnictwie, powinien natychmiast przeprowadzić dochodzenie w krótkiej drodze, sporządzić protokół w trzech egzemplarzach, by uwidocznic rezultat badań, poczem — wszystkich zatrzymanych, jak również i opieczetowane rzeczy przemycańe z jednym egzemplarzem protokołu pod silnym konwojem — odesłać do najbliższej komory celnej.

U w a g a. Drugi egzemplarz protokołu oficer odsyła za numerem ale bez meldunku — do swego przełożonego, a trzeci — zostaje w aktach szwadronu.

c) Nikt z Wojsk. Str. Gran. nie ma prawa ani otwierać, ani rewidować, ani też sporządzać spisu zatrzymanych towarów, lecz należy je przekazać urzędnikowi komory celnej w takim stanie, w jakim były zatrzymane.

d) Na komorze celnej dyżurny urzędnik, w obecności przedstawiciela Wojskowej Straży Granicznej, (który głównie przyczynił się do aresztowania przemytnika) rozpakowuje towary, sporządza spis i oszacowanie ich, które następnie odczytuje temuż przedstawicielowi i daje mu do podpisania. Odpisy sporządzonego spisu i oszacowania urzędnik doręcza starszemu z eskorty, celem złożenia ich dowódcy szwadronu, który umieszcza zawarte w tym spisie i oszacowaniu dane w protokołach u niego się znajdujących.

e) Celem dostarczenia na komorę celną zatrzymanych rzeczy w dużej ilości (paki, kosze, worki i t. p.) wynajmuje się w miejscu zatrzymania podwodę, za którą należność uiszczą komora celna.

62. Zatrzymane na granicy rzeczy przyjmuje dyżurny urzędnik na komorze codziennie, nawet w dni świąteczne, od godziny 9-tej rano do godziny 10-tej wieczorem.

63. Starszy konwoju, po otrzymaniu od swego oficera przedmiotów przemycańych i przemytników z protokołem,

obowiązany jest wszystko to w porządku odstawić do komory celnej, nie zatrzymując się nigdzie po drodze bez potrzeby. W drodze powinien czuwać nieustannie nad całością pieczęci i samego towaru, jak również dobrze pilnować, by przemytnicy zbiec nie mogli. W razie napadu w celu odbicia przemytników i towaru — konwój, stosownie do okoliczności, używa przeciwko napastnikom broni palnej lub białej.

Uwaga. Ponadto starszy konwoju powinien ściśle stosować się do przepisów, zawartych w regulaminie służby garnizonowej.

VIII. Przepisy ogólne.

64. Czatom, zasadzkom, patrolom i podjazdom, w czasie pełnienia obowiązków służbowych w obrębie pasa granicznego, przysługują prawa posterunkowego.

65. Wojskowa Straż Graniczna obowiązana jest zawsze dopomagać miejscowym władzom administracyjnym, żandarmerji, nadleśnym państwowym, jak również obywatelom miejscowym w przeciwdziałaniu bandytyzmowi, kradzieżom i koniokradytństwu i, jednocześnie, prosić władze administracyjne, żandarmerję i obywatelstwo, aby ci ze swej strony dopomagali Wojskowej Straży Granicznej w wykonywaniu i przeprowadzaniu zarządzeń, zmierzających do wyszukania przemytników, towarów przemycanych oraz składów takich towarów.

66. W celu skutecznej ochrony granicy, umiejętnego wybierania miejsca dla wart, czat, posterunków i zasadzek, oraz pościgu za przemytnikami, — oficerowie i szeregowi Wojskowej Straży Granicznej obowiązani są być dokładnie obeznani z miejscowością w obrębie pasa granicznego, poznać wszystkie wsie, drogi, ścieżki, brody, bagna, ruczaje, rzeki, jeziora i lasy.

67. Oficerowie i szeregowi Wojskowej Straży Granicznej winni dokładnie znać wszystkich mieszkańców osiadłych na danym odcinku pasa granicznego, a oprócz tego — mieć stały nadzór nad zamieszkałymi tamże niepewnymi osobnikami.

68. W wypadkach wspólnego działania Wojskowej Straży Granicznej z przedstawicielami żandarmerji lub władz cywilnych w pościgu i wyszukiwaniu przemytników oraz towarów i rzeczy przemycanych, — prawo kierowania całą akcją w tym zakresie należy do oficera lub najstarszego z szeregowych Wojskowej Straży Granicznej.

69. Dowódca szwadronu i oficerowie plutonowi kierują czynnościami podwładnych im funkcjonariuszy Wojskowej Straży Granicznej w ścisłym zastosowaniu się do przepisów, zawartych w powyższych artykułach niniejszej instrukcji jakoteż tymczasowych Statutu i Regulaminu Wojskowej Straży Granicznej.

70. Starszy wachmistrz szwadronu nie powinien być wyznaczany na dowódcę warty, lecz stale jest on do dyspozycji dowódcy szwadronu w charakterze wykonawcy jego rozkazów w stosunku do szeregowych całego szwadronu.

71. Wszelkie rekwizycje żywności lub paszy u obywateli miejscowych przez oficerów i szeregowych Wojskowej Straży Granicznej są bezwzględnie wzbronione. W razie potrzeby nabycia za pieniądze środków niezbędnych dla żywienia szwadronu Wojsk. Str. Gr. — dowódca tegoż winien zwrócić się piśmiennie do miejscowego komisarza lub referenta aprowizacyjnego z prośbą o dostarczenie wszystkiego niezbędnego lub też o wskazanie miejsca — gdzie możnaby kupić po cenach oznaczonych w rozkazie miejscowego Okręgu Geeneralnego.

72. Podwoły dla użytku służbowego dowódca szwadronu Wojsk. Str. Gr. może zapotrzebować od obywateli miejscowych tylko w wypadkach niżej wyszczególnionych,

przytem obowiązkowo po porozumieniu się z miejscową władzą administracyjną (starostą) i każdy raz z zarządzenia sołtysa, bez pośrednictwa którego Wojsk. Str. Gr. nie ma prawa zwracać się z żadnem zapotrzebowaniem do ludności.

73. Podwozy mogą być zapotrzebowane jedynie :

a) w razie potrzeby odstawienia do szpitala chorego lub rannego oficera lub szeregowego;

b) w razie potrzeby objazdu granicy przez dowódców dywizjonów i wzyż dla inspekcji swych oddziałów;

c) w razie potrzeby odstawienia do najbliższych komor celnych zatrzymanej na granicy kontrabandy;

d) na przywiezienie żywności dla koni skarbowych — gdy niema na miejscu lub nie wystarcza swych własnych środków przewozowych;

e) dla przywiezienia lub odwiezienia rzeczy skarbowych w wypadku wskazanym w poprzednim punkcie d).

74. Wszystko odebrane lub zatrzymane przez Wojskową Straż Graniczną winno być oddawane komorze celnej w terminie 24-ch godzin od czasu zatrzymania. Surowo wzbronione jest Wojsk. Str. Gran. pozostawiać u siebie cobydź nawet dla użytku służbowego.

IX. Normy czasu pełnienia obowiązków służbowych.

75. Oficerowie Wojsk. Str. Gran., znajdujący się w paśmie granicznym, i szeregowi, dowódcy wart są zawsze na pogotowiu służbowem przez całą dobę. Nie mają prawa nigdy odmawiać się od wyjechania na granicę w razie potrzeby służbowej.

76. Dyżurni przy wartowni, na stacjach i na przystani pełnią służbę w ciągu 12 godzin na dobę, ze zmianą co 6 godzin.

77. Wartownicy na posterunkach pełnią służbę: w lecie, t. j. od 1-go IV. do 1-go X. — w ciągu 12 godzin, a zimą, t. j. od 1-go X. do 31-go III, — przez 8 godzin na dobę, przyczem rozkład godzin jest następujący: w lecie — zmiana co 6 godzin, a w zimie zaś — 4 godziny na warcie, 8 godzin przerwy, 4 godziny na warcie i 8 godzin przerwy. Podczas przerw dziennych szeregowi winni się zajmować w lecie 2 godziny, a w zimie — 4 godziny musztrą i nauką regulaminu.

78. Co 10 dni każdy szeregowy ma jeden dzień zupełnie wolny od zajęć, o czem dowódca warty obowiązany jest zrobić wzmiankę w książce wyznaczeń służbowych.

Inspektor
Wojskowej Straży Granicznej
Z a n i e w s k i
pułkownik.

Za zgodność:
P. o. Zastępcy Inspektora
Wojskowej Straży Granicznej
Eugenjusz hr. G r a b o w s k i
rotmistrz.